

N:o 12.

Af herr **P. Waldenström**, *angående ändring af §§ 14 och 19 riksdagsordningen.*

Enligt § 19 riksdagsordningen fordras såsom vilkor för, att en svensk medborgare skall vara valbar till riksdagsman i Andra kammaren, att han eger samt minst ett år före valet egt valrätt inom den kommun eller någon af de kommuner, för hvilka val sker. Valrätt åter eger ingen annorstädes, än der han är bosatt (§ 14 riksdagsordningen). Om alltså en svensk medborgare flyttar från en kommun, der han egt valrätt och varit valbar, till en annan, så eger han icke längre valrätt på det förra stället och är således icke heller vidare der valbar. I den nya kommun, till hvilken han flyttar, erhåller han ej valrätt, förrän han der blifvit i kommunens allmänna angelägenhet röstberättigad. Men sålunda röstberättigad är han ej der, förrän han blifvit der »till bevillning uppförd» (kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet §§ 4, 8, kongl. förordningen om kommunalstyrelse i stad §§ 3, 10). Genom flyttning har han således förlorat 1:o sin rätt att deltaga i riksdagsmannaval intill den tid, då han blir röstberättigad i den kommun, dit han flyttat, 2:o sin rätt att väljas till riksdagsman, till dess så lång tid efter flyttningen förflutit, att han minst ett år egt valrätt i den kommun, dit han flyttat.

Att en svensk medborgare skall af en så tillfällig och högst underordnad anledning gå miste om så viktiga medborgerliga rättigheter, synes icke vara med rättvisa öfverensstämmande. Det torde därför icke gerna kunna bestridas, att en annars valberättigad och valbar person, som flyttar från en ort till annan, bör få behålla sin valrätt och sin valbarhet på det ställe, hvarifrån han flyttar, till dess han vinner samma rättigheter på det ställe, dit han flyttar. Så mycket naturligare

synes detta vara, som en person, hvilken redan är vald till riksdagsman, behåller intill valperiodens slut sitt *representantskap* för den valkrets, som utsett honom, äfven om han under tiden flyttar till annan ort.

På grund häraf tager jag mig friheten föreslå, att Riksdagen måtte för sin del besluta en sådan ändring af §§ 14 och 19 riksdagsordningen, att efter § 14 insattes ett så lydande moment:

Flyttar den, som är valberättigad, från en kommun till en annan, behåller han inom den förra sin valrätt, tildess han vunnit valrätt inom den senare, förutsatt att han i öfrigt fortfarande uppfyller de villkor, som äro stadgade för valrätt;

samt efter § 19 ett så lydande moment:

Flyttar den, som är valbar, från en kommun till en annan, behåller han inom den förra sin valbarhet, tildess han blifvit valbar inom den senare, förutsatt att han i öfrigt fortfarande uppfyller de villkor, som äro stadgade för valbarhet.

Skulle konstitutionsutskottet finna de af mig sålunda föreslagna grundlagsändringarna rigtiga, men anse, att de böra iklädas en annan form, så anhåller jag, att utskottet måtte sjelft föreslå Riksdagen den form, hvori det anser, att de böra af Riksdagen godkännas.

Stockholm den 22 januari 1887.

P. Waldenström.